

भज गोविन्दं भज गोविन्दं  
गोविन्दं भज मूढमते ।  
संप्राप्तौ सन्निहिते काले  
नहि नहि रक्षति दुःक्रिन्करणे ॥ १ ॥  
मूढ जहीहि धनागमतृष्णां  
कुरु सदबुद्धिम मनसि वितृष्णाम ।  
यल्लभसे निज कर्मोपात्तं  
वित्तं तेन विनोदय चित्तम ॥ २ ॥  
नारी स्तनभर नाभीदेशं  
दृष्ट्वा मा गा मोहावेशम ।  
ऐतन्मांस वसादि विकारं  
मनसि विचिन्तया वारं वारम ॥ ३ ॥  
नळिनी दळगत जलमति तरळं  
तद्वज्जीवित मतिशय चपलम ।  
विद्धि व्याध्यभिमान ग्रस्तं  
लोकं शोकहतं च समस्तम ॥ ४ ॥  
यावद-वित्तोपार्जन सक्तः  
तावन-निजपरिवारो रक्तः ।  
पश्चाज्जीवति जर्जर देहे  
वार्ता कोपि न पृच्छति गेहे ॥ ५ ॥  
यावत्-पवनो निवसति देहे

तावत-पृच्छति कुशलं गेहे ।  
गतवति वायौ देहापाये  
भार्या बिभ्यति तस्मिन् काये ॥ ६ ॥  
बाल स्तावत क्रीडासक्तः  
तरुण स्तावत तरुणीसक्तः ।  
वृद्ध स्तावत-चिन्तामग्नः  
परमे ब्रह्मणि कोपि न लग्नः ॥ ७ ॥  
का ते कान्ता कस्ते पुत्रः  
संसारोयमतीव विचित्रः ।  
कस्य त्वं वा कुत आयातः  
तत्त्वं चिन्तय तदिह भ्रातः ॥ ८ ॥  
सत्सन्गत्वे निस्सन्गत्वं  
निस्सन्गत्वे निर्मोहत्वम् ।  
निर्मोहत्वे निश्चलतत्त्वं  
निश्चलतत्त्वे जीवन्मुक्तिः ॥ ९ ॥  
वयसि गते कः कामविकारः  
शुष्के नीरे कः कासारः ।  
क्षीणे वित्ते कः परिवारः  
ग्न्याते तत्त्वे कः संसारः ॥ १० ॥  
मा कुरु धनजन यौवन गर्व  
हरति निमेषात्-कालः सर्वम् ।

मायामयमिदम-अखिलं हित्वा  
ब्रह्मपदं त्वं प्रविश विदित्वा ॥ ११ ॥

दिन यामिन्यौ सायं प्रातः  
शिशिर वसन्तौ पुनरायातः ।  
कालः क्रीडति गच्छत्यायुः  
तदपि न मुञ्चत्याशावायुः ॥ १२ ॥

द्वादश मंजरिकाभिर शेषः  
कथितो वैया करणस्यैषः ।  
उपदेशो भूद-विद्या निपुणैः  
श्रीमच्छंकर भगवच्छरणैः ॥ १३ ॥

का ते कान्ता धन गत चिन्ता  
वातुल किं तव नास्ति नियन्ता ।  
त्रिजगति सज्जन सन्गतिरेका  
भवति भवार्णव तरणे नौका ॥ १४ ॥

जटिलो मुण्डी लुन्जित केशः  
काषायान्बर बहुकृत वेषः ।  
पश्यन्नपि च न पश्यति मूढः  
उदर निमित्तं बहुकृत वेषः ॥ १५ ॥

अन्गं गलितं पलितं मुण्डं  
दशन विहीनं जातं तुण्डम ।  
वृद्धो याति गृहीत्वा दण्डं

तदपि न मुञ्चत्याशा पिण्डम ॥ १६ ॥

अग्ने वह्निः पृष्ठे भानुः

रात्रौ चुबुक समर्पित जानुः ।

करतल भिक्षस-तरुतल वासः

तदपि न मुञ्चत्याशा पाशः ॥ १७ ॥

कुरुते गङ्गा सागर गमनं

व्रत परिपालनम-अथवा दानम ।

ग्न्यान विहीनः सर्वमतेन

भजति न मुक्तिं जन्म शतेन ॥ १८ ॥

सुरमन्दिर तरु मूल निवासः

शय्या भूतलम-अजिनं वासः ।

सर्व परिग्रह भोगत्यागः

कस्य सुखं न करोति विरागः ॥ १९ ॥

योगरतो वा भोगरतो वा

सन्गरतो वा सन्गाविहीनः ।

यस्य ब्रह्मणि रमते चित्तं

नन्दति नन्दति नन्दत्येव ॥ २० ॥

भगवद्गीता किञ्चिदधीता

गङ्गा जललव कणिका पीता ।

सकृदपि येन मुरारी समर्चा

क्रियते तस्य यमेन न चर्चा ॥ २१ ॥

पुनरपि जननं पुनरपि मरणं  
पुनरपि जननी जठरे शयनम ।  
इह संसारे बहु दुस्तारे  
कृपयापारे पाहि मुरारे ॥ २२ ॥  
रथ्या चर्पट विरचित कन्थः  
पुण्यापुण्य विवर्जित पन्थः ।  
योगी योग नियोजित चित्तः  
रमते बालोन्मत्तवदेव ॥ २३ ॥  
कस्त्वं कोहं कुत आयातः  
का मे जननी को मे तातः ।  
इति परिभावय निज संसारं  
सर्वं त्यक्त्वा स्वप्न विचारम ॥ २४ ॥  
त्वयि मयि सर्वत्रैको विष्णुः  
व्यर्थं कुप्यसि मय्यसहिष्णुः ।  
भव समचित्तः सर्वत्र त्वं  
वान्छस्यचिराद-यदि विष्णुत्वम ॥ २५ ॥  
शत्रौ मित्रे पुत्रे बंधौ  
मा कुरु यत्नं विग्रह सन्धौ ।  
सर्वस्मिन्नपि पश्यात्मानं  
सर्वत्रोत-सृज भेदाग्न्यानम ॥ २६ ॥  
कामं क्रोधं लोभं मोहं

त्यक्त्वात्मानं पश्यति सोहम ।  
आत्मग्न्यनान विहीना मूढाः  
ते पच्यन्ते नरक निगूढाः ॥ २७ ॥  
गेयं गीता नाम सहस्रं  
ध्येयं श्रीपति रूपम-अजस्रम ।  
नेयं सज्जन सन्गो चित्तं  
देयं दीनजनाय च वित्तम ॥ २८ ॥  
सुखतः क्रियते रामाभोगः  
पश्चाद्धन्त शरीरे रोगः ।  
यद्यपि लोके मरणं शरणं  
तदपि न मुञ्चति पापाचरणम ॥ २९ ॥  
अर्थमनर्थं भावय नित्यं  
नास्ति ततः सुख लेशः सत्यम ।  
पुत्रादपि धनभाजां भीतिः  
सर्वत्रैषा विहिता रीतिः ॥ ३० ॥  
प्राणायामं प्रत्याहारं  
नित्यानित्य विवेक विचारम ।  
जाप्यसमेत समाधि विधानं  
कुर्व वधानं महद-अवधानम ॥ ३१ ॥  
गुरु चरणाम्भुज निर्भरभक्तः  
संसाराद-अचिराद-भव मुक्तः ।

सेन्दिय मानस नियमादेवं  
द्रक्ष्यसि निज हृदयस्थं देवम ॥ ३२ ॥  
मूढः कश्चिन वैयाकरणो  
डुकृणकरणाध्ययन धुरीणः ।  
श्रीमच्छंकर भगवच्चिष्यैः  
बोधित आसीच्छोदित करणैः ॥ ३३ ॥

www.yousigma.com